

CIEKAWOŚĆ W
POZNAWANIU
ŚWIATA

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do geografii. Geografia w zakresie podstawowym, III etap edukacyjny

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna

Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji:

Dlaczego w Polsce występuje zróżnicowanie gęstości zaludnienia?

Klasa II

Cel

- Poznanie warunków przyrodniczych ułatwiających lub utrudniających proces osiedlania się człowieka w różnych regionach Polski.

Uczeń:

- odczytuje informacje z różnych źródeł;
- wykorzystuje system GIS do przedstawienia gęstości zaludnienia w regionie zamieszkania*;
- odczytuje z mapy informacje dotyczące rozmieszczenia ludności, analizuje informacje, porównuje, wykazuje różnice w rozmieszczeniu ludności, charakteryzuje/opisuje rozmieszczenie ludności;
- analizuje diagramy i wykresy.

Metody/Techniki/Formy pracy

dyskusja, giełda pomysłów, ranking trójkątny, praca w grupach.

Środki dydaktyczne

atlasy geograficzne, kartki papieru A4, pisaki. Mapa konturowa Polski z podziałem politycznym.

Opis przebiegu lekcji

Faza wstępna

Nauczyciel: przypomnij pojęcie oraz sposób obliczania gęstości zaludnienia – giełda pomysłów.

Uczniowie odszukują w atlasie mapę przedstawiającą gęstość zaludnienia w Polsce. Odszukują obszary o dużej gęstości zaludnienia i wypisują ich nazwy. Następnie na tej samej mapie odszukują obszary o małej gęstości zaludnienia i wypisują ich nazwy.

Nauczyciel: zapisz na tablicy obszary wymienione przez uczniów – dyskusja, co zdecydowało o małej/dużej gęstości zaludnienia tego regionu/województwa.

Faza zasadnicza

Uczniowie na zasadzie giełdy pomysłów wymieniają czynniki, które decydują o zróżnicowaniu gęstości zaludnienia dla wypisanych obszarów.

Nauczyciel zapisuje wszystkie czynniki na tablicy.

Uczniowie dokonują podziału czynników na:

a) te, które przyczyniają się do małej gęstości zaludnienia,

b) przyczyniające się do dużej gęstości zaludnienia.

Nauczyciel: Podziel klasę na kilka zespołów, uczniowie pracują równym frontem.

Grupa* z GIS opisuje województwo zamieszkania uczniów. Każda grupa na zasadzie rankingu trójkątnego ustala, które z wymienionych czynników są najważniejsze, które mniej ważne, a które z nich są nieistotne. Swoje decyzje uzasadniają. Czas pracy: 5 minut.

czynnik najważniejszy

dwa czynniki mniej ważne (równorzędne)

trzy czynniki jeszcze mniej istotne (równorzędne)

Po pracy grupy prezentują swoje rankingi poparte argumentami.

Uczniowie wyjaśniają pojęcie gęstości zaludnienia.

III Część podsumowująca

Grupa GIS prezentuje swoją pracę.

Komentarz metodyczny

Tablicę można podzielić na dwie części: pierwsza to obszary o małej/dużej gęstości zaludnienia, druga część tabelki to czynniki (przyporządkowane do danego obszaru). Uczeń zdolny przygotowuje informacje o liczbie ludności i powierzchni dla województwa zamieszkania z podziałem na powiaty, inny uczeń opracowuje informacje dotyczące gęstości zaludnienia w powiecie według gmin na podstawie GIS. Powinien wystąpić element samooceny i oceny koleżeńskiej.

Kompetencje w zakresie

czytania i pisania, językowe, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, cyfrowe, osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się.